

Dziennik Poznański
Wydawany codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.
Przedpł. kwartalna w miejscu 2 tal.
Pocztą krajową z tal. 13 sgr. 9 fen.
Wszelkie rękopisy Dziennik. Pozn. przysyłane nie zwracają się.

DZIENNIK POZNAŃSKI.

Doniesienia i Obwieszczenia opiewają się po 1 sgr. 3 fen. od wiorza.
Pojedyncze egzempl. sprzedają się po 1 sgr. 6 fen. w Ekspedycji przy Placu Wilhelma. Nr. 8.
Listy do Redakcyi i do Ekspedycji winny być frankowane.

Poznań, 6 marca. Rząd austriacki przygotowuje napisanie wyborów do sejmku węgierskiego i chorwackiego, ujmując sobie zapewnić większość, to nową ustawą wyborczą. Chorwacy, to użyciem wpływu swego na wyborców serbskich, rumuńskich, słowackich i ruskich we Węgrzech. Lecznym narodem nie zakłada rąk. W ostatnich czasach Chorwacy samy stronictwo niezawisłe narodowe porozumienia byliby zwycięstwo przy wyborach, jakkolwiek ustawę wyborczą rząd by ogłosił, a później i przemagać większość opozycyjną w sejmie. Na kongresie w Karłowcach Serbowie z Rumunami poróżnili się zawzięcie między sobą i jedni jak i drudzy szukają porozumienia z Madziarami. Madziarom Słowakami a Rusinami ustala zupełnie propaganda antymadziarska, nie znajdując między ludem najmniejszego głosu. Ciężary, jakie po roku 1849 i 1861 nakładano na kraj, podatkami na kraj cały, silniejszą są między ludem propagandą materialną za Madziarami i dawniejszym stanem rzeczy, niż wszelkie usiłowania rozbudzenia w Słowakach, Rumunach, Serbach i Rumunach węgierskich, dążeń do separacjonizmu, który zresztą w myśl rządu wiedeńskiego nie do podniesienia własnej ich narodowości ma zmierzać, ale do złamania dążeń autonomicznych Madziarów. W tym względzie wiadomości wszelkie rachuby zwolenników ustawy lutowej, i naręcza zmuszenia do niej Węgrów przez rozkład na składowe części narodowe.

Ten stan rzeczy przywiódł i do opamiętania stronictwa realistów w izbie poselskiej rady państwa. Cztery lata obywateli upornie przy zasadzie, aby narzucić Węgrom ustawę wyborczą i popierać rząd w tym kierunku. W piątym roku, przy rozprawach adresowych, jawnie odstąpili od tej zasady i objawili zamiar kompromisu.

Ale Węgrzy nie tak łatwo podawali rękę do zgody. Żądali oni pierwsi uznania prawomocności ustaw węgierskich, dopiero potem sejmowi węgierskiemu pozostawiali zawarcie kompromisu. Przeciwnie, centraliści żądają od Węgrów uznania najpierw dyplomu październikowego i ustawy lutowej za zasadnicze, a dopiero potem przyrzekają wejść w kompromis do autonomii Węgier, większej, jak ustawa lutowa zakreśla. Obie strony stanęły na tak odmiennych a nawet sprzecznych stanowiskach, nie mogły żadnego kroku uczynić na przód. Później konstytucyjna walka w izbie poselskiej austriackiego rejchsratu rozpoczęła przeciw ministerstwu, zajęła miejsce opozycją, z centralistów i autonomistów złożoną.

Tymczasem roboty przygotowawcze tak ze strony rządu i narodowo do zwołania sejmów i zajęcia na nich korzystnego stanowiska trwały dalej. Po pojednaniu się stronictwa Chorwacy, zaczęli traktować Madziary i Chorwacy między sobą. Program, na którego podstawie porozumieć się Madziary chorwacy z narodowcami chorwackimi, przyjmuje i jego stronictwo w Węgrzech.

W takim stanie rzeczy widzą stronnicy dyplomu październikowego i ustawy lutowej, iż zamiarów swych w drodze kompromisu nie przeprowadzą. Czy z nową, czy z dawną ustawą wyborczą nie można się spodziewać, aby uzyskali większość w sejmie chorwackim lub węgierskim. Trzeba więc albo zupełnie zaniechać zwołania sejmów w Zagrzebiu i Peszcie, albo wolać kilka czekać przyjaźniejszych okoliczności, albo też przyjąć program chorwacko-madziarski i wyrzec się zupełnie tymczasowej polityki. Wiedeńskie ministerstwo szmerza nie wiedzieć jak sobie poczyni w tej trudności.

Tymczasem praska Politik ogłosiła nader ważny dokument, który na rozwój wypadków w krajach południowo-wschodnich monarchii austriackiej nie pozostanie bez ważnego wpływu. Jest to program ponownego przyłączenia Chorwacy i Sławonii do Węgier. Okólnik tak poczyni:

P. Iwan Mazurancz obecnie kanclerz nadworny król chorwacko-słowieński kancelaryi nadwornej, p. Iwan Kukułowicz Sakczyński, p. Ljudevit Farkasz Vukotinowicz, p. Maksymilian Prica ułożyli z Franciszkiem Deakiem następujący program ponownego przyłączenia Chorwacy i Sławonii do Węgier.

Po tym wstępie idzie sam dokument ośm szpalt bitemu tekstu obejmujący, który tu w ścisłym tylko streszczeniu podajemy za Cza sem jak następuje:

Dyplom cesarski z dnia 20 października 1860 wywołał Chorwacy i Sławonii kwestyą wielkiej wagi, kwestyą ponownego przyłączenia tych krajów do Węgier. Do sejmów obu krajów należy ostatecznie rozwiązać tę sprawę: lecz porozumienie uprzednie może ułatwić rozwiązanie, choćby już dla tego, że sprawę wszystkich obchodzącą wytoczy przed forum państwa.

„Mniemamy, iż jesteśmy w możności stwierdzenia, jako że powołanie związku między Węgrami a Chorwacy i Sławonią na podstawie odpowiedniej obopólnym interesom w ogóle, zasadniczym interesem narodowym i historycznie stwierdzonych wspólności plemienia chorwacko-słowieńskiego w szczególności, potrzebą w Chorwacy i Sławonii powszechnie uznaną. Wzajemny związek Węgier z Chorwacy i Sławonią stworzył i może pojąć, obyczajów, trybu życia itd. które pociągają za sobą solidarny obustronny interes i losów. Związek ten historyczny obu krajów uświęcała idea wspólnej misji, misji podwójnej, jednej obronnej, której rola skończona już przeszłości w zapasach z Azją, drugiej misji chwili obecnej i przyszłej. Obu cel jest wspólny, a celu tego dopatrzeć się należy w obronie chrześcijańskiej europejskiej zasady, zasady

wolności, rozwoju liberalnego na wschodzie Europy, w przetwarzaniu w samem sobie tej zasady, i rozszerzeniu gdzie indziej jej panowania.“

Dążenie to do popierania wolności do liberalnego rozwoju wcieliło się w ustawy zasadnicze obu krajów.

Wypadki czasów najnowszych wykazały, z jak grozi niebezpieczeństwo wspólnej wolności obu krajów. Aby im stawić czoło, należy się wzmocnić. Węgry oddalają od siebie niebezpieczeństwo, skoro im się powiedzie wciągnąć w zakres swych interesów i swęj misji słowiańskie i rumuńskie plemiona naddunajskie. W tém skupieniu koło wspólnej idei, Chorwacy i Sławonii przypada rola zaakomita: wpływem swym na pobratymcze plemiona przyciągnąć je do jedności, a tęp samem pokrzepić i ożywić własne narodowe życie siłami żywotnymi plemion bratnich.

Wykazawszy konieczność związku, nasuwa się pytanie stanowcze: w jakiej formie ma być przywróconym związek Węgier z Chorwacy i Sławonią na podstawie prawa publicznego?

Odpowiedź na to pytanie znaleźćby można w następującym programie. Związek Chorwacy i Sławonii z Węgrami winien polegać na unii realnej, w której obie strony są współrządne i równoprawne. Unia realna obejmuje wspólnego monarchę, instytucje konstytucyjne i wszystkie owe najwyższe zadania państwa, których warunkiem wspólności historycznego państwa. Dalej unia ta nie sięga: we wszystkim co do tej sfery nie należy, zachować winna Chorwacy i Sławonia swą autonomią narodową i krajową.

Po tym ustępie, który może grzeszy doktrynerstwem, program przechodzi do określenia szczegółów owęj unii realnej, a mianowicie do gwarancji pod którą Chorwacy i Sławonia na nowo w związek z Węgrami wystąpić miały.

A. Stosunki terytorjalne. Obwód terytorjalny Chorwacy i Sławonii wraz z przynależnym chorwacko-słowieńskim Pograniczem wojskowym tudzież z miastem Rieką wraz z obwodem nie ulega zmianom. Wyspa Mur z uwagi na ludność wyłącznie chorwacką ma być przyłączoną do Chorwacy. Również Dalmacya jako kraj przynależny prawnie do korony węgierskiej a stanowiący integralną część Chorwacy ma być wcieloną do Trójkrolestwa.

B. Nazwa, tytuł, herb i barwy kraju. Chorwacy i Sławonia w stosunku do Węgier będą używały nazwy „Królestwo połączone“ (regnum socium). Natomiast nazwa „Kraje przyłączone“ (partes adnexae), zostaje uchyloną. Królestwo Chorwacyi zatrzymuje dotychczasowe barwy i herb, mający wyłączenie być używanym w granicach królestwa.

C. Monarcha i jego koronacja. Król węgierski będzie zawsze królem Dalmacyi, Chorwacyi i Sławonii. Jako taki koronowanym będzie na podstawie sankcyi pragmatycznej, i składającej przysięgę na autonomię i nienaruszalność terytorjalną Trójkrolestwa. Nadto będzie wydawał dyplom koronacyjny dla Chorwacyi i Sławonii, również w języku krajowym w moc artykułu 49 z r. 1862. Trójkrolestwo reprezentowane będzie przy akcie koronacyjnym przez deputacyą ad hoc z łona sejmku, która w imieniu kraju hołd złoży i odbierze dyplom koronacyjny.

D. Prawodawstwo. 1) W pewnych sprawach, Trójkrolestwo podlegać będzie zarówno z Węgrami tymże samym ustawom, zatem składać sejm wspólny. Ze spraw Trójkrolestwa następujące należą do kompetencji wspólnego sejmku: a) wszystkie kwestye konstytucyjne; b) wszystkie stosunki ze wspólności monarchy wynikające; c) sprawy zewnętrzne, tj. dotyczące stosunku krajów korony węgierskiej do ogółu monarchii; d) sprawy wojskowe i wojenne; e) sprawy finansowe z wyjątkiem opodatkowania dla celów krajowych; f) sprawy handlowe, a wreszcie g) przedmioty prawa prywatnego, karnego, niemniej procedury cywilnej i karnej.

Wszystkie inne przedmioty nie należą do kompetencji sejmku wspólnego, lecz do kompetencji sejmów poszczególnych krajów korony węgierskiej.

2. O formie reprezentacyi Chorwacyi, Sławonii i Dalmacyi na sejmie wspólnym. Wielkie trudności, które forma reprezentacyi nasuwa, mogłyby być usuniętymi przez przyjęcie następującego trybu:

Chorwacya wysła pewną liczbę tak zwanych nuntii lub oratorów, którzy muszą posiadać dokładnie język węgierski, a przydzieleni będą w części do Izby niższej. Tak jedni jak drudzy reprezentują pewną liczbę głosów przyznaną Trójkrolestwu, zatem czy jeden lub więcej z owych nuntii weźmie udział w głosowaniu, stosunek będzie zawsze niezmienny. Wynika zatem, iż wszyscy „orators“ jedno tylko zdanie reprezentować mogą. Aby stan taki był możliwym, muszą oni „nuntii“ odbierać instrukcje od kraju.

Instrukcje takowe ograniczać się będą tylko do punktów zasadniczych, a udzielane będą reprezentacyi na sejm wspólny przez sejm krajowy. W tym celu sejm krajowy, który zbierać się będzie na sześć tygodni przed zebraniem sejmku wspólnego, znajdować się będzie w komplecie czasu trwania obrad tego ostatniego, nawet gdyby sam zakończył już był swoje prace. Niekiedy może być sejm krajowy odroczone, wybrawszy poprzednio wydział krajowy; skoro jednak zajdzie potrzeba udzielenia instrukcyi, zbierać się musi ponownie. Dla ułatwienia układu instrukcyi, propozycye mające być przedłożone sejmowi wspólnemu będą zawczasu podawane do wiadomości sejmku Trójkrolestwa.

E. Władza wykonawcza (administracya). Prawo samo-

rządu przyznanem zostaje Trójkrolestwu w najobszerniejszym słowa znaczeniu. Bez różnicy, czy kancelarya nadworna pozostanie w Wiedniu, a namiestnictwo w Peszcie, czy też utworzoną zostanie odrębne ministerstwo węgierskie, nastąpi zmiana w organizmie najwyższych władz Chorwacy i Sławonii. W pierwszym razie kancelarya nadworna chorwacka zostanie zwinęta, a natomiast utworzoną osobna sekcyja, nosząca tytuł „Sekcyi dalmacko-chorwacko-słowieńskiej“ w nadwornej kancelaryi węgierskiej, na której czele z tytułem drugiego lub trzeciego kanclerza stać będzie wyższy urzędnik mianowany z krajowców Trójkrolestwa. W sprawach należących do wspólnego prawodawstwa sekcyja odbywać będzie tylko funkcyje organu kancelaryi nadwornej węgierskiej; w innych funkcyje jej będą samodzielne; a przełożony sekcyi będzie się w takich sprawach porozumiewał bezpośrednio z osobą monarchy, zawsze jednak za poprzednim zniesieniem z kanclerzem węgierskim.

W kraju zaś najwyższą władzą administracyjną będzie namiestnictwo w Zagrzebiu z atrybucyami namiestnictwa węgierskiego w Peszcie. W razie utworzenia odrębnego ministerstwa węgierskiego, utworzoną zostanie dla spraw nienależących do zakresu ministerstwa wojny, skarbu, handlu i spraw zagranicznych, rada bańska w Zagrzebiu, jako najwyższa władza administracyjna dla Trójkrolestwa. Na czele rady stoi ban, będący zarazem członkiem ministerstwa węgierskiego. Rada administracyjna dzieli się na trzy sekcyje: 1) spraw wewnętrznych, 2) wyznań i oświecenia, i 3) sprawiedliwości. Ban jest odpowiedzialnym w obec sejmku krajowego we wszystkich przedmiotach do kompetencyi tegoż sejmku należących.

Nadto Trójkrolestwo reprezentowane będzie na radzie ministrów węgierskich przez ministra bez teki.

F. Sądownictwo. Tabula bańska w Zagrzebiu będzie sądem wyższym Chorwacyi, Dalmacyi i Sławonii. Wspólny sąd kasacyjny w Peszcie z osobnym senatem dla Trójkrolestwa rozstrzygać będzie wyłącznie w sprawach o uznanie nieważności.

G. Język urzędowy. Reprezentanci Chorwacyi i Sławonii na wspólnym sejmie będą mogli używać ojczystego języka. Ustawy w przedmiotach przekazanych działalności wspólnego sejmku wydawane będą zarówno w języku węgierskim jak chorwackim. Teksta w obu językach są oryginalne. Język chorwacki jest językiem urzędowym sekcyi dalmacko-chorwacko-słowieńskiej w Wiedniu, ewentualnie rady bańskiej w Zagrzebiu. Niemniej język chorwacki jest urzędowym w senacie dla spraw Trójkrolestwa przy sejmie kasacyjnym w Peszcie istniejącym.

Postanowienia ogólne. Bez przyzwolenia sejmku Trójkrolestwa ustawy regulujące związek prawny Trójkrolestwa z Węgrami nie mogą ulec zmianie lub zniesieniu.

Ku wiecznej pamięci wszystkich czasów i pokoleń ustawy takowe, mające być przyjętymi za zgodą sejmów obu krajów, będą ułożone w formie ugody prawno-publicznej, a za otrzymaniem sankcyi monarszej, umieszczone w księdze ustaw obu krajów.

Taka jest zwięzła treść programu obu stronictw, które w interesie Węgier i Chorwacyi pragnęły utworzyć pomyślną i narażenia na szwank ich interesów narodowych. Pod tym ostatnim mianowicie względem, każdy bezstronny przyzna, iż strony nie zaniedbały żadnej klauzuli, któraby nie poręczała swobodnego rozwoju narodowości.

Korweta pruska szrubowa „Vineta“ dotąd niejest przeznaczoną na podróż do Japonii.

Berlin, 5 marca. Wczoraj królowa JMość była na nabożeństwie żałobnym za zmarłą dnia 1 bm. swą ciotką, owdowiałą królową niderlandzką Annę Pawłównę, w księżną rosyjską.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 4 marca. Minął dzień 2 i 3 marca, czas zwykłym trybem, leniwym przeszedł krokiem, lecz nie zaspokoił rozdrażnionej ciekawości mieszkańców Warszawy, nie przyniósł tylokrotnie i tak rozmaicie zapowiadanych ogłoszeń ani o reformach i reorganizacyi, ani o amnestyi i ulaskawieniach. Odgłos bębna, echo trąb, nie przerywało ciszy miasta oddanego skrusze i rozmyślaniu w pierwszych dniach wielkiego postu. Galowa uroczystość, która miała być obchodzoną 3 marca została odłożoną na niedzielę dnia 5 tm. Tegoż dnia generał Berg będzie przyjmował w salach zamkowych naczelne władze wojskowe i cywilne; być może zatem, że w tym dniu czegoś nowego się dowiemy.

Wielokrotnie wspomniany projekt reorganizacyi, czyli wcielenia Królestwa Polskiego do Rosyi, został powzięty i ułożony nie w Petersburgu, lecz w Warszawie. Pomysł ten zawdzięczamy stronictwu liberalnych cywilizatorów Rosyi, którego przedstawicielami są u nas jak wiadomo, pp. Milutin, Czerkaski i t. d. Stronnictwo to, w nienawiści swęj przeciw Polsce, Polakom, polskiej narodowości, przewyższa jeszcze tak zwaną partyą niemiecką, jakkolwiek tęp ostatniej podobno nikt o przychylność dla nas nie pomówi. Projekt reorganizacyi tedy przesłany do Petersburga, prawdopodobnie został z umysłu w obieg puszczony, celem zbadania opinii powszechnej i w chęci wymiarkowania jakie sprawi wrażenie. Wcze-

śniej jednakże już ktoś posiadający stosunki ze światem urzędowym, wpadłszy na ślad, przesłał tę wiadomość do Berlina, i w ten sposób dałaby się może wyjaśnić okoliczność, że dzienniki pruskie, mianowicie Bresl. Ztg pierwsza, projekt ten zgłosiły. W Berlinie znów wiadomość ta, jak się zdaje, doszła ambasadora francuskiego, który nie omieszkał zakomunikować jej swemu rządowi. W następstwie miały podobno mieć miejsce tajne interpelacje gabinetowe, a wykonanie projektu, jako obecnie przedczesne, odroczone do sposobnej chwili.

To samo rosyjskie stronnictwo liberalne ciągle w niesnaskach i w ustawicznej rywalizacji z partją niemiecką, w której rękach pozostaje władza wykonawcza i wojskowa, przeważna podczas stanu wojennego w kraju, chcąc osłabić powagę i władzę stronnictwa niemieckiego, usiłowało wpłynąć na obywateli ziemskich, aby ci wystosowali adres do cesarza z prośbą o zniesienie stanu wojennego. Wyrachowaniem tych panów było, że w razie pomyślnego skutku prośby, gdyby stan wojenny został rzeczywiście zniesiony, otworzy się dla nich obszernie pole do organizowania na oślep, do wprowadzania zmian cywilizacji północnej w Polsce i doświadczenia różnych próbek liberalno-nowatorskich na Polakach, jako „in anima vili“, aby z czasem można zastosować takowe w Rosji. Zostali oni jednakże zawiedzeni w oczekiwaniach. Obywatelstwo bowiem mając na względzie, że władze wojskowe mimo srogiego gnębienia i okrutnego postępowania, mniej jednakże objawiają wyraźnej dążności do systematycznego wynarodowienia, woli raczej zostać pod uciskiem stanu wojennego, niż oddać się w ręce stronnictwu czyhajacemu na zupełną zagładę narodowości i imienia Polski.

W ostatnim czasie bardzo znaczna liczba urzędników tak sądowych, jak administracyjnych, została bez wyraźnego powodu przeniesiona z miejsc dotychczasowego urzędowania do innych miast, a mianowicie w Kaliszu nastąpiły liczne podobne zmiany. Taka przemiana miejscowości i zerwanie długoletnich często stosunków, nader przykro daje się uczuć wielu rodzinom.

Między osobami wywiezionymi na Sybir w ostatni wtorek, dnia 28 lutego, znajdował się p. Waszkowski, były urzędnik rządu gubernialnego, ojciec naczelnika miasta, powieszono go w dniu 17 lutego; towarzyszyła mu córka. Matka w następstwie tych wypadków, wpadła w obłąkanie i znajduje się obecnie w szpitalu Dzieciątka Jezus.

Kijów, 25 lutego. Czytamy w Kijewlaninie: „Mieszkańcy miasta Kaniowa wynurzyli życzenie wzniesienia na pamięć powrotu naszego kraju do wielkiej Rosji kaplicy w tym miejscu ich miasta, gdzie podług wskazań najstarszych ludzi, podczas widzenia się króla polskiego z cesarową Katarzyną II, rozpięty był namiot dla dyplomatów rosyjskich i polskich, którzy rozstrzygali losy kraju. Miejsce to znajduje się w pobliżu cerkwi Przemienienia Pańskiego, na południu wschód od niej, i stanowi jeden ze stoków góry, na której miasto jest zbudowane. Mieszkańcy miejscowi nazywają tę górę, jeszcze od zeszłego wieku moskiewską. Podanie mówi, że na górze Moskiewie, na pamięć powrotu do wielkiej Rosji naszego kraju jako dawniej jej własności, postawiony był krzyż, który przypominał, że kraj ten jest prawosławny rosyjski. Z czasem ten obalił się i podanie o nim zaczęło znikać w pamięci teraźniejszego pokolenia. Chcąc wznowić w obecnych czasach pamięć o tym wielkim wydarzeniu, bliskim serca każdego „rosyjskiego“ mieszkańcy Kaniowa postanowili wzniesić w tym miejscu wspólnymi siłami kaplicę, jako pomnik odpowiadający poniekąd wielkości wydarzenia. W tym celu zbrali oni pomiędzy sobą ofary dobrowolne i upraszają obecnie o wyznaczenie im niewielkiego ze skarbu zasiłku i pozwolenie rozpoczęcia robót.“

ROSYA.

Petersburg, 1 marca. Z powodu zgonu królowej wdowy niderlandzkiej, w księżny rosyjskiej, nakazano wszystkim wojskom gwardii oraz składającym załogi w Petersburgu, Moskwie i Warszawie na 12 tygodni przywdziać żałobę.

Podług gazety Kawkaz, rok ubiegły był dla kraju tamiecznego, pod względem handlowym i przemysłowym, nie tak korzystny jak poprzedni i rok. Zamiast 3000 pudów kokonów jedwabniczych wysłanych za granicę w roku 1863, wywieziono w roku zeszłym tylko 500 pudów. Ceny jedwabiu przedzobnego i surowego były nadzwyczaj wysokie: podniosły się one ze 120 i 140 rs. za pud, do 200 i 260 rs.; wysłano zaś tak do Moskwy jak i za granicę nie więcej jak 1500 pak jedwabiu. Wełny bardzo mało na sprzedaż przysposobiono. Co się zaś tyczy bawełny, takowa prawie w całości wysłana została do Moskwy, z wyjątkiem niewielkiej ilości wywiezionej za granicę; ogół wywozu tego artykułu wynosił około 60 pudów.

Taż gazeta Kawkaz donosi, że roboty około portu Petrowskiego, na morzu Kaspijskim będą całkiem ukończone w 1866 r.

FRANCYA.

± Paryż, 1 marca. Ponieważ zjawienie się historyi Cezara w obiegu księgarskim odłożonem zostało do 6 marca, niektóre dzienniki, jak Patrie, Constitutionnel i inne ogłosiły wyciągi z prasy cesarskiej. Wszystkie inne dzienniki przedrukowały i zamieszczają uwagi nad nią, w formie jednak bardzo oględnej i ostrożnej: widocznym jest, że względem stanowisko autora, zmusza ich do pewnych restrykcji. Wczorajsza Opinion Nationale wydrukowała list p. Cremieux, krytykujący jeden ustęp z przedmowy do historyi Cezara, wspominający o Żydach krzyżujących Mesyasa i dowodzącego, że Żydzi dotychczas oczekują Mesyasa. P. Gueroult redaktor Opinion Nationale w przypisku do listu robi bardzo słuszną uwagę, że nie żądając od żydów, ażeby Chrystusa uważali za syna Bożego, nie może przecież pochwalić aktu ukrzyżowania, jak nie może pochwalić Grekom śmierci Sokratesa. Nareszcie kończy swój przypisek temi wyrazami: „trzeba być sprawiedliwym nawet dla cesarzów.“ Ponieważ zaczęliśmy już mówić o Historyi Cezara, nie możemy pominąć wystąpienia w tej kwestyi p. Aleksandra Dumasa, który ma o tym mieć odczyt publiczny w przyszły piątek w sali przy ulicy Ca-

det. Głośny powieściopisarz miał napisać do p. Duruy ministra oświecenia, w celu uzyskania pozwolenia odczytów, list następującej treści: „Panie a ministrze, mam zamiar w przyszłym piątek, mieć odczyt w sali Cadet na cel dobroczynny, o starożytności. Juliusz Cezar, Horacyusz, Wirgiliusz, Ciceron i Oktawiusz będą bohaterami mego odczytu. Ponieważ ci panowie legalnie do was należą, sądzę, iż powinienem prosić u was pozwolenia polowania na wasym gruncie, obiecując oszczędzać grubego zwierzka.“ Oryginalna forma listu nie powstrzymała wcale ministra od udzielenia Dumasowi żądanego pozwolenia, ale narobiła rozgłosu i można być pewnym, że w piątek sala Cadet będzie pełniąca. Jest to reklama bardzo tu używana: trzeba umieć zwrócić uwagę, chociażby dzwactwem.

Nowiny niepomyślne otrzymane z Meksyku spowodowały upadek nagły pożyczki meksykańskiej na giełdzie. Estafette wychodząca w Meksyku, a otrzymana dzisiaj w Paryżu podaje szczegóły porażki niewielkiego oddziału francuskiego, niedaleko Mazatlan w departamencie Sinalva.

Jeżeli do sprawozdania Estafette mamy przywiązywać wagę, kapitan parowca wojskowego „Lucifer“ odplynął z Mazatlan, mając ze sobą 65 tyralierów algierskich, 40 strzelców marynarki i 200 Meksykan, śpiesząc na pomoc generałowi Vega, naciskanemu zbyt silnie przez dowódcę Juaristów niejakiego Patoni. Połączenie komendanta „Lucifera“ i Vegi miało nastąpić w Culjacan, lecz Vega pobity przed tém na głowę przez Patoniego przy El Fuerte, wzięty został do niewoli i rozstrzelany, oddział przeto francuski, za przybyciem do wsi San-Pedro, natknął się na Rosalésa, innego dowódcę Juaristów. Bój się rozpoczął, 200 Meksykan pierzchoło, a oddział francuski został zgnieciony przewagą liczebną nieprzyjaciela. Komendant „Lucifera“ i kilkunastu żołnierzy wzięci do niewoli, reszta padła na placu.

Na ostatnim posiedzeniu senatu w Waszyngtonie zapadła jednogłośnie decyzja: Stany oderwane pod żadnymi warunkami i nigdy nie mogą być uznane za niezależne. Decyzja ta połączona z prawdopodobnym przejściem w kongresie dodatku do konstytucji, znoszącego niewolnictwo, większością konieczną do tego trzech czwartych stanów, stawi kwestyę jasno. Żadnych ustępstw, poddanie się zupełnie stanów oderwanych lub wojna. Układy w Monroe, chociaż niedoprowadziły do żadnego rezultatu, wykazały jednakowo usposobienie dwóch obozów. Brak grosza i środków coraz dotkliwiej czuć się daje w Richmondzie i w armii południowej, ostatnie zaś zwycięstwo Shermana i wzięcie Branchville, po trzydniowej walce zaciętej, oddaje w jego ręce drogę do Charlestenu, i pozbawia południowców ostatnich zapasów i komunikacji. Odwaga godna lepszej sprawy dowódców armii południowej, nie doprowadziła do niczego, wszystko musi ugiąć się przed żelaznym wytrwaniem Jankiesów.

Constitutionnel wczorajszy ogłosił korespondencyę z Hamburga, o sprawie księstw Zaelbiańskich, i przytęm zamieścił następujące uwagi: „Oddać Danii część prawdziwie duńską, która była zawsze ciężarem i przytęm do Prus resztę księstw Zaelbiańskich, oto jest rozwiązanie, i przynajmniej dla czegośby Europa i Francya miały się sprzeciwiać podobnemu układowi, który łączy w sobie poszanowanie interesu Niemiec i mieszkańców księstw. Każdy inny systemat a mianowicie przez Austryę proponowany, do zgubnych tylko doprowadziłby skutków.“ Dziwna to giętkość polityki Constitutionnela. Jest w tym jakaś tajemnica, której rozwiązanie nie długo może nastąpić.

W prowincyi weneckiej surowość i prześladowania nie ustają. Obecnie toczy się proces przeciw studentom aresztowanym w Padwie, których koledzy mszczą się za to na profesorze Lazaretti, witając go codziennie kocią muzyką i fejerwerkami. Powiadają że rząd austriacki zamierza zamknąć uniwersytet padwański.

Dziennik l'Italie zamieszcza wiadomość o zupełnym wyczerpaniu kasy Stolicy Apostolskiej. Podług tego dziennika, dla pokrycia bieżących wydatków musiał minister finansów ułożyć się z księciem Aldobrardini, o zastawienie brylantów stanowiących posag jego córki. We wszystkich dycecyjach francuskich składki świętopietrza zostały przyspieszone. Zwykle odbywała się kwesta na wierzbną niedzielę, w tym roku kwesta rozpocznie się w Lyonie i innych miastach w pierwszą niedzielę postu.

± Paryż, 2 marca. Prawo bezpieczeństwa publicznego uchwalone dnia 17 lutego 1858 r. zawiera dyspozycje stałe i dyspozycje tymczasowe. Pierwsze wymierzają kary opłaty lub więzienia, za przestępstwa określone wyrazami: „knowania i porozumiewania się wewnątrz i za granicą.“ drugie objęte artykułami 5, 6 i 7 zapewniają rządowi prawo powiększenia kary przez sądy zawyrokaną. Powiększenie to kary administracyjne może być: internowaniem w kraju lub w Algierji lub też wygnaniem za granicę Francji. W artykule atoli 8 tegoż prawa powiedzianem jest, że moc nadana rządowi artykułami poprzedzającymi ma ustać z dniem 31 marca r. 1865, jeżeli przed tym czasem nie zostanie ponownie nadana i zatwierdzoną.

W roku przeszłym podczas rozpraw nad adresem w ciele prawodawczym prezes rady stanu, bronili z powodu wniosków opozycji utrzymania dyspozycji stałych prawa bezpieczeństwa ogólnego, twierdząc że zastrzeżenia takowe są rozumne i z zasadami prawa zgodne. Co zaś się tyczy dyspozycji czasowych dodał: „Zapytaj nas czybysmy chcieli w chwili obecnej zgodzić się na zawieszenie tego prawa. Odpowiadam, że niemożemy tego zrobić, trzeba bowiem być ślepym, żeby nie widzieć, że te namiętności i nie abdykowały wcale. Zapytują nas jeszcze, czy po upływie terminu, prawem z r. 1858 przewidzianego, będziemy żądać od izb, wzniesienia jego. Dałby to Bóg Parowie, żebyśmy niebyli do tego zmuszeni.“ Jeden z dzienników wieczornych twierdzi, że cień nadziei, rzucony w mowie przeszłorocznej prezesa rady stanu, ma się zmienić w rzeczywistość, i że rząd niema wcale zamiaru żądać od ciała prawodawczego przedłużenia władzy przez prawo z 1858 r.

nadanej. Bezwątpienia byłby to krok naprzód, byłoby to ustępstwo ze strony rządu, témbardziej pożyteczne, że czyni obecny pod żadnym względem nie może usprawiedliwić istnienia podobnego prawa. Właściwie by jednak było zamieszanie usuać je w części, wprowadzić najbardziej drażliwą, znieść ją zupełnie. Mogło ono być racjonalnem w r. 1858, ale obecnie żadnej krytyki wytrzymać nie jest w stanie. Rząd silny poparciem ludu nie powinien się barykadować artykułami surowości praw zbytcej i niepotrzebnej.

Rozprawy nad adresem w końcu rozpoczną się w senacie a kwestya rzymska najpierw będzie badana. Ks. Napoleon powrócił wczoraj z Havru; upewniają, że postanowił zabierać głos w tej kwestyi i bronić nietylko konwencyi z 15 września, lecz w ogóle zasady narodowości i posłannictwa Francji o którym ona w ostatnich latach zapomniała. Mowa jego, jak zapewniają ludzie dobrze informowani ma być bardziej skrajną, wemi nacechowaną poglądami, niż wszystko co dotychczas z trybuny senatu francuskiego powiedziano. Okoliczność jest bardzo po temu i dla tego partya przeciwna z trwogą pewną oczekuje wystąpienia, już nie ze względu na wrażenie jakie wywrze na senatorach, bo ci dygnitarze zwykli głosować tylko nie zaś rozważać w sposób zwyczajnym śmiertelnym właściwym nad rządami świata tego, lecz ze względu na odgłos jaki ta mowa znaleźć może i znajdzie po za poważnym senatorskiem gronem. Obecne rozdrażnienie namiętności w obu obozach każe się wystrzegać wszystkiego co by oliwy do ognia przylać mogło, jeżeli rząd pragnie dłużej utrzymać równowagę szczerą i chwytliwą, na łagodzeniu partyi i półśrodkach opartą. P. Rouland ma publicznie wystąpić w obronie galikanizmu i odpowiadać biskupom, których mowy grzmów pełne zapowiadają domownicy kwartału Saint Germain i adepci komitetu z ulicy Cassette. Ostatnia nota Antonellego, w której kardynał minister nie nadaje encyklice charakteru politycznego wywołała w tym obozie pewne szemranie i rozbroiła w części jego mówców.

Zapewniają także, że znaczna liczba senatorów chce korzystać z okoliczności rozpraw nad adresem, dla wypowiedzenia życzenia niezwłocznego wycofania wojsk francuskich z Meksyku. Życzenia te mają się opierać na kilku ustępach Empeposego położenia cesarstwa, które zgodnie z ogłoszeniami Monitora i dzienników półrządowych przedstawiają Meksyk, jako uspokojony zupełnie a cesarza Maksymiliana jako monarchę, co potrafił w czasie tak krótkim utrwalić na stałych podstawach, swój tron i władzę swoją. Ostatnie wiadomości otrzymane z Meksyku drogami nieurzędowymi i rzucającemi światło na położenie sprawy, dodadzą tylko interesu rozprawom, i mogą wywołać niektóre objaśnienia, a może wyjawienie rzeczywistych zamiarów rządu. Jeszcze niewiadomo, czy w imieniu rządu, przyjmie na się obronę całej kwestyi wypraw meksykańskiej która w żadnym obozie nie znalazła sympatyj.

P. Duruy stale się trzyma swojego projektu wprowadzenia we Francji systemu wychowania obowiązującego, które dzienniki angielskie zwykle dobrze informowane, twierdzą, że na ostatnim posiedzeniu rady ministrów, ważna kwestya była znowu debatowana, i że szanowny minister zwrócił z nią kwestyę osobistą. Rzecz bardzo prawdopodobna względem na charakter i sposób widzenia p. Duruy, lecz nie zgadzająca się z atrybucjami władzy i stanowiska ministra w cesarstwie, p. Duruy widocznie nie chce pojąć, że ministrowe Francji obecnej, jest wykonawcą tylko i powinien się wyrażać w rzecz poglądów i przekonań osobistych.

Stary ogród zoologiczno-botaniczny w Paryżu, widocznie obudzony z odrętwienia przez rywalizacyę młodego swego kolegi, ogrodu aklimatyzacyi, ma się zupełnie odnowić, projektują zbudowanie wielu budynków służących za pomieszczenia dla zwierząt, oraz urządzenie olbrzymiego akwaryum. Wadatk restauracyi mają wynosić 12 milionów franków.

Lord Palmerston, jak piszą z Londynu, jest mocno słabiej, wiek podeszły tego męża stanu czyni każdą słabość niebezpieczną. Stronnicy prezesa gabinetu wielce są stwożeni, w tym samym obozie konserwatystów, nie podlega bowiem wątpliwości, że śmierć ministra tego musiałaby wywołać ogromną zmianę w całej polityce angielskiej.

Adjutant admirała Pareya przejeżdżał wczoraj przez Paryż. Przewoził on depesze dotyczące ostatnich układów w sprawie zatargów peruwiańskich. Obecnie nie podlega już wątpliwości, że sprawa ta jest zupełnie skończoną.

P. Morny ma się lepiej; na radzie tajnej byli dziś obecni tylko ks. Napoleon i p. Duruy. Niewiadomo co było przedmiotem rozpraw.

Wiadomości miejscowe i potoczne.

Poznań, 6 marca. Sobotnie wystąpienie amatorów na cel dobroczynny zapewniło teatr do ostatniego miejsca. Powtórzenie scenicznych przedstawień urozmaiciły z największym publiczności zadowoleniem jeszcze żywe obrazy. Naprzód z Maryi Malczewskiej poźniej z obrazu Piotrowskiego, wreszcie Zofia Chrzanowska w Trembowli, dług obrazu Lessera.

Wiadomości literackie.

Poznań, 6 marca. Przed kilkoma dniami donieśliśmy, że jeden z naszych rodaków już się zajął przekładem napoleońskiego dzieła o Juliuszu Cezarze. Dziś dowiadujemy się bliższych szczegółów w tym względzie. Wytłomaczenie wspomnianego dzieła przedsięwziętą mieszkający w Paryżu p. Julian Fontana, o którym właśnie w tych dniach Gazeta Warszawska mylną podała wiadomość jako wzrok zupełnie stracił. Przyjaciel i od lat dziecięcych najbliższy przyjaciel Chopina, wydawca utworów pozostałych po nim, sam też muzyk i pan Fontana ujrzał się przed dwoma laty zmuszonym opuścić miasto z powodu nagłej i prawie zupełnej głuchoty, skąd zapewne powstawała mylna wieść, dziś pisma publiczne obiegająca. Pełen jednak siły i energii, wzięty się niezwłocznie do pióra. Od dwóch lat począł się pojawiać jego artykuły w rozmaitych dziennikach, w literaturze, odznaczają się dziwnie jasnym, poprawnym i wdzięcznym stylem. Znać wszędzie muzyka. Autor bowiem starał się najpierw zbadać gruntownie ducha naszej mowy, mianowicie w związku z nią i w tym przedmiocie ważną rozprawę już wypracował.

Polecam szanownej publiczności
żelazne umywalnie,
najpraktyczniejsze tego rodzaju, gdyż nie zabiera dużo miejsca i w najmniejszym pokoiu, zwłaszcza do pokoi gościnnych. Cena za wszystkie, jako to: miednica, skorubka, do mydła i dzbanek z porcelany, wynosi 4 tal.

P. Rutkowski,
(986) Engel Ufer 6, Berlin.

Obwarzanki warszawskie
dziennie świeże ul. Dominik. 2, szt. gr. pol. (977) **Ekert,** mistrz piekarski.

Brzytwy i rzemyki do ostrzenia
poleca w n. najlepszym gatunku
C. Preiss,
(1041) ul. Wroclawska 2.

Uprasza się o jaknajwcześniejsze zamówienia **prawdziwego guana peruańskiego i mialko mielonego gipsu spernbergerowskiego,** które to przedmioty rozsyłam do wszystkich stacyi kolei żelaznych i stacyi wodnych. (732) **S. Calvary.**

Najnowsze **parasolki i Entout-cas** jakoteż **wachlarze do przechadzki** poleca w największym doborze
ul. Nowa 5. **Z. Zadek i Sp.** ul. Nowa 5.

Godne uwagi.
Polecam laskawej publiczności **patentowane pokojowe Filtry,**
różnego gatunku, z żelaza lub też innych kruszczy, od 7 do 15 tal.
Najbrudniejsza woda destyluje się w krótkim czasie i wydaje piękną kryształową wodę do picia, zarazem i oziębioną. Oprócz tego **pojedyncze przyrządy** do destylacji wody, np. w każdym węgorku lub ćwierci i beczce do kuchni lub dla koni, od 3 do 8 tal.
Wszystkie listowne życzenia wypełniam jak najprędzej i najsumienniejsz.

Piotr Rutkowski,
(985) Engel Ufer No. 6, Berlin.

Nasiona i środki nawozowe
poleca pod poręczeniem najściślejszej rzetelności w wykonaniu wszelkich zleceń P-oby są do przejrzenia.
S. A. Krueger,
ul. Fryderykowska 31.
(1045)

Co dopiero odebrałem wielki zapas prawdziwych
Cygar z Hawanna,
które polecam szanownym Panom, będąc przekonany, że nikt nie jest w stanie, po tak umiarkowanych cenach, jak moje, dostawić cygara, gdyż znajomości moje z pierwszymi domami w Hawanna mnie jedynie pozwalają.
Jestem przekonany, że szanowna publiczność mnie jako początkowego uwzględniac będzie. Z uszanowaniem
P. Rutkowski,
(987) Engel Ufer No. 6 w Berlinie.

Półszorki i szory z kręconego rzeźnia, również wózek krakowski i ryolki poleca **Jordan** w Kórniku. (88)

Dom Chorynia ma na sprzedaż **złoty kartofle cybulowe.**

Świeże szczupaki morskie, świeżego tustego sosia wędzonego rzepkę teltofską
A. Cichowicz,
ul. Berlińska 13, naprz. dyrekcji poln.

Jaroczyńskiego
Skład papieru, materiałów piśmiennych i rysunkowych
poleca swoje papiery listowe angielskie w przednich gatunkach jako i wielki wybór **tek listowych** z przyborami i nową nadsyłką **Albumów fotograficznych.** Zarazem poleca się panom budowniczym i inżynierom nowy rodzaj papieru łokciowego do rysowania planów w trzech różnych grubościach, mający własność angielskiego Watmana z francuskim torszorem połączone.
W składzie tym przyjmują się wszelkie zamówienia na **Rejestra gospodarcze i Karty wzytowe** i na wszelkie inne druki litograficzne. (949)

Podpisani mają honor donieść lubownikom drzew i kwiatów uprzejmie, że przybyli tudotąd z wielkim wyborem **drzew owocowych, tudzież z zborem najnowszych roślin kierzkowych i cebulowych,** stósownych do użycia w doniczkach jak i na otwartem miejscu, polecają więc następujące gatunki zupełnie nowe laskawej uwadze.
Jablka: w rozmaitych gatunkach, pomiędzy innymi **Calville de Seigneur, Gruze: General Tublain, Bille moscovie, Triumph de Milen,** same gatunki bardzo soczyste, które w naturze mogą być pokazaniem.
Sliwy: Belle de Hongrois, z wielkim owocem; Reine Claude dorée; Damas musqué; Tartive de Versaille.
Aprikozy: Abrioot des dames Suoré; de Palermo, bardzo cenione; Abrioot du Portugal.
Brzoskwinie: Poche jaune d'Ameryne, z wielkim owocem; Mignone a noyau de cerise.
Wiśnie: Cerise imperiale; de cinq à la livre; Cerise de Perou.
Świętojanki: Świ.tojanki bez pestek; de Mezel; Demi livre la grappe, z gronem ważącym 1/2 funta, tudzież rozma te wyborowe czarne i złote świętojanki.
Agrest: Marquaux du Ohllio, wielkości jaja kurzego.
Peziomki: De Saint Peterbourg, z bardzo dużym owocem; Reine Viotrola, gatunek bardzo wyborowy; poziomki chińskie, wysokości 1 metra.
Wina: Terre promise, bardzo słodkie i bardzo wczesne wino hiszpańskie. 50 gatunków najnowszych i najobficiej kwitnących **roz; 200 gatunków nasion kwiatów;** tudzież nowy gatunek **nasienia szparagowego, Asperges de Russie,** z trybami, które w trzy miesiące po wysiewie mają 3, cała grubości, zdadne do użycia; amerykańskie **kasztany** z pięknym kwiatem i wyborym owocem.

Lubownicy ogrodnictwa, którzy nas odwiedzić raczą w celu obejrzenia zbioru naszego, przekonają się z przyjemnością, iż szczepy owocowe są dokładnie uszlachetnione, rośliny cebulkowe i kierzkowe są silne i zdrowe, a wybór tak urządzony, że odpowiada klimatowi, a ich skuteczne rozmnożenie jest zapewnionem.
Osoby, które nas zaufaniem swoim zaszczyca, mogą tak co do cen, jak i prawdziwości gatunków najmocniej polegać na nas.

Bracia Balme,
ogrodnicy artyści i handlowi z Grenoble, obecnie w hot. Francuskim Nr. 5. Pobył 5 - 6 dni.
(1022)

Godne uwagi.
Polecam laskawej publiczności **patentowane pokojowe Filtry,**
różnego gatunku, z żelaza lub też innych kruszczy, od 7 do 15 tal.
Najbrudniejsza woda destyluje się w krótkim czasie i wydaje piękną kryształową wodę do picia, zarazem i oziębioną. Oprócz tego **pojedyncze przyrządy** do destylacji wody, np. w każdym węgorku lub ćwierci i beczce do kuchni lub dla koni, od 3 do 8 tal.
Wszystkie listowne życzenia wypełniam jak najprędzej i najsumienniejsz.

Piotr Rutkowski,
(985) Engel Ufer No. 6, Berlin.

Wynaleziony przez Dra van der Lund w Leyden Voorhof-Geest
sprawia wielkie zdziwienie, jest przez medyczne wydziały w Leyden, Oxford, Paryżu itd. zbadany, a tysiące osób zawięzga użyciu tego wyborowego Voorhof-Geest wyboru włos. Niestety istnieje nieprzebrane mnóstwo środków ku wzmocnieniu i wywołaniu nowego porostu, które przez szarlatanów po bajejnych i nierzetelnych cenach bywają zachwalane, chociaż te z istotną wartością przedmiotu w żadnym nie pozostawają stosunku. Rzeczona esencja na włosy ma bardzo wielki obdyt, bo w skład jej wchodzi same tylko części roślinne, mające własność wzmacniania nerwów, przy dalszém więc użyciu jej można się spodziewać milego i pożądanego skutku. W razie samego tylko wypadania włosów wystarczy trzy lub czterorzowe zmiecie głowy wspomniana esencja, a włos odzyskuje dawniejszą tęgość; u osób nawet podeszłego wieku tworzy się najpiękniejszy porost skutkiem ożywionych na gołych miejscach korzeni włosów, jeżeli ich najzupełniejsze zniszczenie nie przeszkadza nowemu porostowi.

Świadectwo. Spotrzebowawszy butelkę pierwszej Pańskiej wyborowego Voorhof-Geest, nie tylko zupełnie ustało wypadanie moich włosów, ale widzę nadto najpomysłniejsze skutki, i dla tego to proszę o przesłanie mi odwrótne jeszcze 3 buteleki po 15 sgr.
Eckardsberga, 1 grudnia 1862.
Karól Gehra, fotograf.

Nabyć można w Poznaniu butelkę po 15 sgr., pół butelki po 8 sgr. u
Z. Zadzka i Spółki,
(1039) ulica Nowa 5.

!! Od dnia dzisiejszego !!
sprzedaje piękne, dobrze się palące **świec-o stearynowe,** paczka po 5 sgr.; najlepszy gatunek po 6 1/2 sgr., najlepsze świec-e parafinowe po 6 sgr. najlepsze świec-e tak zwane „brylantowe” (Brillant kerzen), po 6 1/2 sgr.
Poznań, 5 marca 1865.
J. Rothmann,
(1026) vis a vis bóżnicy.

Drożdże funtowe
najlepsze, białe i trwałe, poleca najpierwsza wrocławska fabryka parowych drożdży funtowych i gorzelni żytnia **H. Böhm** (dawniej **Anwand**), Wrocław, ul. Młyńska (Mühlgasse No. 9, Sandvorstadt. (1027)

Tłuste hamb. bydlinki
poleca (1034) **J. N. Leitgeber.**

Świeże tłuste kiel-skie sielawy, hamburgskie bydlinki tłuste i wędzone morskie węgorze odebrał
Jakób Appel,
(1033) ul. Wilhelm. 9, naprz. hot. Miliusa.

Świeży olej lniany
poleca **Adolf Asch,**
(1035) ul. Zamkowa 5, opod. Rynku.

Tłuste kielskie sielawy, świeże wędzone ma-ryny, tłustego wędzonego łososia i wędzonego węgorza, tudzież łososia marynowanego i węgorza zwijanego, wiel-kie minogi, wielkie tłuste węgorzowe minogi (Aalbricken), polecają
W. F. Meyer i Sp.,
(1046) plac Wilhelmoński 2.

NA POST
poleca co dzień świeżo nadesłany smaczny **olej siemienny,** tak kwartami jak centnarami rafinerya oleju
Juliusza Wolffsohn,
(1012) w Poznaniu, ul. Wroniecka 21.

Aromatyczną watę pedogryczną przeolwko wszelkim romantyzmom paczka po 8 i 5 sgr.,
Wysok szłas. miodu koperkow butelka po 10 i 5 sgr.,
Preparow. czekolada z żelaza robiona według przepisów lekarskich z najlepszego Cacao, funt po 24 sgr.,
są we wszystkich tutejszych aptekach do nabycia.

25 wołów roboczych, silny i dobrze utrzymany, sprawać będzie dnia 15 marca r. b. Dom. bella pod **Mroczą** najwięcej dające przez publiczną licytacją, za gotową platę.
W srode, dnia 8 t. m. stanie pociągiem rannym wielki transport **krów i cieląt z legu noteokiego,** w telu Keilera na sprzedaż.
W. Hamann, handlerz bydła.
(1037)

Bazar.
W ozwartek, dnia 9 marca 1865 i w sobotę, dnia 11 marca
Wieczory kwartetu (II cyklus) Braci Müller.

Program.
I wieczór.
1) **Haydena** kwartet, Bdur.
2) **Sohumanna** kwartet, A-dur, op. 41, No. 3)
3) **Bethovena** kwartet, C-dur, op. 59, No. 11
II wieczór.
1) **Mozarta** kwartet, C-dur.
2) a. **Haydena** waryacje z kwartetu cesarskiego.
b. **Mendelsohna** canzonetta z op. 18
c. **Schuberta** waryacje z kwart. D-moll, op. 90
3) **Bethovena** kwartet A-moll. 1. Allegro 2. Scherzo. 3. Modlitwa (dziękczynna odzyskującego zdrowie Bóstwa: a. chorał, b. zebranie nowych sił. 4a. Marcia, b. c. Finalo.

Lista subskrypcyjna nie będzie wysyłana, bilety zaś abonamentowe na dwa wieczory po 1 tal., za jeden wieczór po 25 sgr. są tylko na sprzedaż w nadwornym składzie muzykalnym u **ED. BOTE i G. BOCKA. Upraszają się o odebranie biletów rezerwowych do godziny 6 wieczorem dnia 7 marca w razie przeciwnym na inny będą obrotowy użytek.**

Teatr miejski w Poznaniu.
W poniedziałek, dnia 6 marca „Der Troubadour”, komedia w pięciu aktach przez Karola Gutzkow.
We wtorek, dnia 7 marca na żądanie „Der Troubadour”, wielka opera w 4 aktach przez Verdi.
Przysposabia się: „Der Prophet”, wielka opera w 5 aktach przez Giacomo Meyerbeera.
J. Keller, dyrektor.

Lilionesse
rozbierana przez król pruskie ministerium spraw lekarskich, posiada przymioty usunięcia odmarznięć, nadania ciału młodzieńczej świeżości i zniweczenia wszelkich nieczystości skórnych, jako to: piegów, plam wątrobných, pozostałych plam od ospy, węgorz, liszajów suchych i mokrych, jako też czerwonosci na nosie (która albo w skutek mrozu albo w skutek ostrości wystąpiła) i żółtej pici. Gwarantuje się za skuteczność, która w dwóch tygodniach nastąpić powinna, i zwraca się pieniądze, gdyby skutek nie nastąpił.
Ażeby zapobiedz pomyłkom, zważać należy dokładnie, że na etykietce wyrażone być musi: **Rothe et Comp.**
Cena za całą butelkę talara.

Pomada dopomagająca do zarostu brody za puszkę talara.
Środek ten wciera się codziennie raz z rana w ilości dwóch ziarnek grochu w miejsca te, gdzie zarost wyrość ma i w sześciu miesiącach wydaje zupełny mocny zarost. Środek ten jest tak skuteczny, że u młodzieńców 17letnich, wcale jeszcze nie zarastających, w wyżej oznaczonym czasie zarost wychodzi. Za pewny skutek gwarantuje fabryka **Rothe et Comp.** w Berlinie. Kommandantenstrasse 31.
Wyłączny skład znajduje się w **Poznaniu** u pana **Mögelina** przy ulicy Podgórznej No. 9. (1040)

Cygarety indyjskie,
(Cena 20 sgr.)
przyrządzone z **Cannabis Indica.** Przez wdychanie ich dymu leczą się wnet albo tracą na niebezpieczeństwie choroby organów oddechowych. Skuteczność tej rośliny udowodniły liczne doświadczenia w Anglii i Niemczech, gdzie zarzucono cygarety z **Belladonna, Stramonium** i innych środków dotąd używanych.
Nabyć można we wszystkich aptekach poznańskich. (446)
Grimault i Sp. w Paryżu.

NA POST
poleca co dzień świeżo nadesłany smaczny **olej siemienny,** tak kwartami jak centnarami rafinerya oleju
Juliusza Wolffsohn,
(1012) w Poznaniu, ul. Wroniecka 21.

KURS GIEŁDY W BERLINIE, dnia 4 marca.				KURS GIEŁDY W WROCLAWIU, dnia 4 marca.			
	%	żądano	plac.		%	żądano	plac.
Papiery pruskie.				Pozn. lis. zast. nowe.			
— rząd. 1859.	5	105 1/2	70 3/4	— nowe.	3 1/2	95 1/2	73
— 50, 52 konw.	4	98 1/2	74 1/2	— Listy Rent.	4	96 1/2	73
— 54, 55, 57.	4 1/2	102 3/4	87 1/2	— Szląskie list. Zast.	3 1/2	92 3/4	75
— 1856.	4 1/2	102 3/4	89 1/2	— listy zast. A.	4	100 1/2	
— prem. 1855.	3 1/2	129 3/8	73 1/2	— nowe.	4	100 7/8	
Oblig. dług. skarb.	3 1/2	91 1/2	73 1/2	— Lit. B.	4	101 1/4	
— Marchijs.	3 1/2	90	75	— Lit. C.	4	100 7/8	
Listy zast. March.	3 1/2	87 3/4	92 1/2	— Listy Rent.	4 1/2	99 1/2	
— Prus Wsch.	3 1/2	84 1/2	99 1/2	— Oblig. prow.	4 1/2	75 1/4	
— Pomor.	3 1/2	87 3/8	103 1/2	— Polskie Listy Zast.	4	75 1/4	
— W. Ks. Pozn.	4	98 1/2	103 1/2	— nowój Emis.	4	—	
— (nowe.)	3 1/2	95 1/2	103 1/2	— Obl. skarb.	4	—	
— Szląskie.	3 1/2	92 1/2	103 1/2	— obl. cząstk. à 500 zł.	4	—	
— gwar. B.	3 1/2	—	103 1/2	— Austr. pożycz. nar.	5	71	
— Prus Zach.	3 1/2	84 1/2	103 1/2	— Minerwy akcyje.	4	—	
— rent. March.	4	98 1/2	103 1/2	— Szląski bank.	4	—	
— Pomor.	4	99	103 1/2	— tow. assek. og.	4	—	
— W. Ks. Pozn.	4	96 1/2	103 1/2	— KURS GIEŁDY W WROCLAWIU, dnia 4 marca.			
— Pr. Ws. i Zach.	4	98 1/2	103 1/2	— Papiery i pieniądze.			
— Nadreńskie.	4	98 1/2	103 1/2	— Dukaty	96	—	
— Saskie.	4	98 3/4	103 1/2	— Frydrychsдоры.	—	—	
— Szląskie.	4	99	103 1/2	— Lujdory.	—	110	
Papiery zagranicz.				— Polskie bil. bank.	—	—	
— Austr. metall.	5	64 1/2	87 1/2	— Austr. banknoty.	—	—	
				— Nowa Waluta Aust.	—	90	
				— Wrocl. obl. miejsk.	4	—	
				— Poznań. list. zast.	3 1/2	—	